

(SAYFA : 7)

-BİN 200 KiŞİYE ÇIKACAK KARA BİRLİĞİNE İLAVE OLARAK 18 ADET F-16 VE BİR FIRKATEYN, BARIŞ UYGULAMA KUVVETİ EMRİNDE GÖREVE DEVAM EDECEK
-BOSNA-HERSEK'TEKİ NATO BARIŞ UYGULAMA KUVVETİ'NİN KARARGAHLARINDA TÜRK SUBAYLARI DA GÖREV YAPACAK
-TAKVİYE BİRLİK BU AY SONU YA DA OCAK AYI BAŞINDA ZENİCA'YA GİDECEK

ANKARA (A.A) - Bosna-Hersek'te, barış anlaşmasının uygulanmasını sağlamak amacıyla oluşturulması öngörülen NATO Barış Uygulama Kuvveti'nde (IFOR), takviye edilecek olan Zenica'daki birliğimiz görev alacak.

Askeri yetkililerin verdiği bilgiye göre, Bosna-Hersek'te IFOR kapsamında üç tümen karargahı teşkil edilecek. Bunlar ABD, Fransız ve İngiliz tümenleri olacak.

Türkiye, halen Zenica'da konuşlu olan ve birer mekanize ve lojistik taburdan oluşan Bosna-Hersek Türk Barış Gücü Görev Kuvveti'ni bir tank bölüğü ve bir topçu bataryası ile takviye ederek IFOR'a tahsis edecek.

Takviye ile mevcudu bin 200'e ulaşacak olan Türk Birliği, yine Zenica'da mevcut sorumluluk bölgesinde olacak şekilde, ABD Tümeninin hareket komutasında görev yapacak. Aynı tümende Rus birliği de görev alacak.

Zenica'daki birliği takviye edecek tank bölüğü ile topçu bataryası bu ay sonunda veya Ocak ayı başında deniz yoluyla Bosna-Hersek'e gidecek.

Türkiye, kara birliğine ilave olarak, Bosna-Hersek üzerinde tesis edilen uçuşa yasak bölgenin kontrolü amacıyla halen devam etmekte olan "Deny Flight" hareketindeki 18 adet F-16 uçağını ve silah ambargosunun denetlenmesi amacıyla Adriyatik Denizi'nde icra edilen "Sharp Guard" hareketindeki bir adet fırkateynini de IFOR'a tahsis edecek.

Bosna-Hersek'te teşkil edilecek IFOR'un karargahlarında Türk subayları da görev yapacak.

Askeri yetkililer, Türk Barış Gücü Görev Kuvveti'nin, bugüne kadar bulunduğu Zenica'da, sorumluluk bölgesi içinde yaşayan tüm Boşnak, Hırvat ve Sırlara eşit şekilde ve tam bir tarafsızlık içinde davranarak yardım ettiğine dikkat çektiler.

Disiplini, düzeni ve yaptıkları ile halkın sevgisini ve güvenini, NATO ve BM'nin ise takdirini kazanan birliğin böylece bölgede Boşnak-Hırvat federasyonunun sağlanması için büyük önem taşıyan güven ortamının yaratılmasına katkıda bulunduğunu ifade eden yetkililer, şu değerlendirmede bulundular:

"NATO emir komutasında, birliğimizin de katılımıyla, yapılacak barış anlaşmasının uygulanmasına yönelik barışı temin görevi, BM yasasının 7'inci maddesine göre icra edilecek ve NATO çatışma kuralları uygulanacaktır. Birliğimiz bu görevini de tam bir tarafsızlık içinde yerine getirecektir."

(MÇ-NİS-FEY)

28

-NiğDE'DE İNTİHAR

NiğDE (A.A) - Niğde'de sara hastası genç bir kadın intihar etti.

(A.A)

07.12.1995

Anadolu Ajansı Haber Arşivi Kaydı

Yayın Tarihi : 2002-05-09 05:39:09

Yayın Numarası : 107615481

Bölge/Büro : Ankara

Başlık

-TSK, DÜNYA BARIŞININ HİZMETİNDE... -ULUSLARARASI PLATFORMDA İLK KEZ BM'NİN KORE SAVAŞI'NDA OLUŞTURDUĞU GÜÇ İÇİNDE YER ALAN TÜRK ASKERİ, BUNU SOMALİ, ARNAVUTLUK, BOSNA-HERSEK VE KOSOVA'DA KATILDIĞI BARIŞ HAREKATLARI

Spot

-ULUSLARARASI PLATFORMDA İLK KEZ BM'NİN KORE SAVAŞI'NDA OLUŞTURDUĞU GÜÇ İÇİNDE YER ALAN TÜRK ASKERİ, BUNU SOMALİ, ARNAVUTLUK, BOSNA-HERSEK VE KOSOVA'DA KATILDIĞI BARIŞ HAREKATLARIYLA SÜRDÜRDÜ -SON OLARAK AFGANİSTAN'DA BARIŞI SAĞLAMAK ÜZERE OLUŞTURULAN ISAF'A BİR BİRLİKLE KATILAN TÜRKİYE, HAZİRAN AYINDA DA ISAF'IN KOMUTASINI ALACAK -BOSNA-HERSEK'TEN DOĞU TİMOR'A KADAR 5 HASSAS BÖLGEDE BM ADINA ASKERİ GÖZLEM MİSYONUNDA BULUNAN TSK, GÜRCİSTAN'DA AGİT, BATI ŞERİA'DA DA İSRAİL İLE FİLİSTİN ADINA BARIŞIN SÜRDÜRÜLMESİ İÇİN ÇALIŞIYOR -GÖZLEM GÖREVLERİNDE, HALEN 30 SUBAY AKTİF OLARAK YER ALIYOR

İçerik

-TSK, DÜNYA BARIŞININ HİZMETİNDE... -ULUSLARARASI PLATFORMDA İLK KEZ BM'NİN KORE SAVAŞI'NDA OLUŞTURDUĞU GÜÇ İÇİNDE YER ALAN TÜRK ASKERİ, BUNU SOMALİ, ARNAVUTLUK, BOSNA-HERSEK VE KOSOVA'DA KATILDIĞI BARIŞ HAREKATLARIYLA SÜRDÜRDÜ -SON OLARAK AFGANİSTAN'DA BARIŞI SAĞLAMAK ÜZERE OLUŞTURULAN ISAF'A BİR BİRLİKLE KATILAN TÜRKİYE, HAZİRAN AYINDA DA ISAF'IN KOMUTASINI ALACAK -BOSNA-HERSEK'TEN DOĞU TİMOR'A KADAR 5 HASSAS BÖLGEDE BM ADINA ASKERİ GÖZLEM MİSYONUNDA BULUNAN TSK, GÜRCİSTAN'DA AGİT, BATI ŞERİA'DA DA İSRAİL İLE FİLİSTİN ADINA BARIŞIN SÜRDÜRÜLMESİ İÇİN ÇALIŞIYOR -GÖZLEM GÖREVLERİNDE, HALEN 30 SUBAY AKTİF OLARAK YER ALIYOR ANKARA (A.A) - 30.05.2002 - Türk Silahlı Kuvvetleri, uluslararası kuruluşların öncülüğünde gerçekleştirilen hareket ve gözlem görevlerine aktif şekilde katılarak, bölge ve dünya

barışına hizmet ediyor. Uluslararası topluma askeri açıdan entegrasyonun ilk adımını 1950-1953 yılları arasındaki Kore Savaşı sırasında Birleşmiş Milletler'i (BM) destekleyerek atan Türkiye, savaş sonrasında da NATO'ya üye olarak, uluslararası güçlere askeri katılımını gerçekleştirdi. Türkiye, daha sonra "soğuk savaş döneminin ardından kitlesel tehditlerin yerini belirsiz tehditlere" bırakmasıyla birlikte Somali, Arnavutluk, Bosna-Hersek ve Kosova'da patlak veren olaylara karşı oluşturulan uluslararası barış güçlerinin içinde yer aldı. Somali'deki gruplar arasında yaşanan düşmanlığın durdurulması ve insani yardımlar için güvenli bir ortamın sağlanması amacıyla, BM'nin 2 Ocak 1993-24 Şubat 1994 tarihleri arasında gerçekleştirdiği "Ümit Operasyonu"na 300 askerle katılan Türkiye, bir süre de barış gücünün komutanlığını yürüttü. Daha sonra, BM Güvenlik Konseyi'nin Arnavutluk'a yapacağı yardımlarla ilgili karar doğrultusunda İtalya liderliğindeki çokuluslu güce katılan TSK, 20'si karargah personeli olmak üzere 779 askerden oluşan bir deniz piyade taburuyla, Nisan 1997'den itibaren yardım faaliyetlerinde bulundu. Tiran ve ülkenin kuzey bölgesinde görev yapan Türk birliği, Arnavutluk'taki Türk vatandaşlarının emniyetli bir şekilde tahliye edilmesinin ardından, 1 Ağustos 1997'de Türkiye'ye döndü. -BOSNA-HERSEK- Türkiye, Bosna-Hersek'teki olayların ardından da insani yardım hareketi için emniyetli bölgelerin tesisi ve korunması maksadıyla kurulan BM Koruma Kuvveti'nde (UNPROFOR) yer aldı. TSK, 4 Ağustos 1993-31 Aralık 1995 tarihleri arasında 1400 askerden oluşan bir alayla bölgede konuşlanırken, Bosna-Hersek'te Dayton Barış Anlaşması'nın uygulamaya konulmasıyla birlikte barış gücünü de takviye etti. Türk birliği, 20 Aralık 1995'te tugay seviyesinde IFOR'a katıldı. Türk tugayı, IFOR'un görevini 20 Aralık 1996'da tamamlamasının ardından, tabur seviyesine indirilerek, SFOR'a tahsis edildi. Bosna-Hersek'teki Türk taburu, halen 701 personeliyle Zenica'da barışın sağlanması için görev yapıyor. Türk Deniz Kuvvetleri de Adriyatik Denizi'nde UNPROFOR ve IFOR paralelinde 13 Temmuz 1992-2 Ekim 1996 tarihleri arasında icra edilen "Sharp Guard" hareketine 2 firkateyn, akaryakıt gemileri ve mayın karşı tedbirleri gemileriyle katıldı. Bu görevde, 18 firkateynin yanı sıra 2 denizaltı, 4 akaryakıt gemisi ve yaklaşık 5 bin asker yer aldı. Türkiye, Bosna-Hersek hava sahası üzerindeki uçuş yasasının uygulanması ve denetlenmesi amacıyla da bir F-16 filosunu 25 Nisan 1993'te bölgeye göndererek, rotasyon esasına göre 12 filo ile yaklaşık 2500 personel görevlendirdi. -KOSOVA KRİZİ- TSK, Kosova'da bir süre devam eden krizin silahlı çatışmaya dönüşmesi üzerine NATO'nun 24 Mart 1999 tarihinde hava hareketi başlatması üzerine de bu operasyona 10 adet F-16 uçağıyla destek verdi. Harekat kapsamında, 3 adet KC-135 tanker uçağını İncirlik'te, 8 adet F-16 uçağını da Bandırma'da hazır tutan Türkiye, Adriyatik'teki bir Türk firkateyni ile mayın avlama gemisini de harekatta görevlendirdi. Türkiye, Kosova krizine çözüm bulunması ve NATO ile Yugoslavya Federal Cumhuriyeti arasında imzalanan barış anlaşmasının uygulanması amacıyla oluşturulan yaklaşık 42 bin kişilik güce de bir mekanize piyade taburuyla katıldı. TSK, destek verdiği barış hareketlerinin yanı sıra görev birliklerini desteklemek ve emniyetlerini sağlamak için de çeşitli vazifeler aldı. Kosova'da görevli birliklerin ikmal yollarının emniyetini sağlamak için bir birlik katkısında bulunan TSK, Arnavutluk'taki irtibat karargahının iç emniyetini sağlamak üzere de bir askeri inzibat takımını, Makedonya'daki KFOR geri karargahının emniyetini sağlamak için ise bir piyade takımını buralarda konuşlandırdı. Türkiye, Makedonya ve Arnavutluk'a yönelik mülteci akınlarının ardından, Arnavutluk'ta görevlendirilen AFOR'a 18 Mayıs-7 Eylül 1999 tarihleri arasında bir sahra hizmet bölüğüyle katıldı. TSK, Makedonya'daki "Zorunlu Hasat Operasyonu"na da çokuluslu tugay kapsamında görev almak üzere 27 Ağustos 2001'de bir bölük timiyle katıldı. Petrovac bölgesinde konuşlanan birlik, 6 Ekim 2001'de görevini tamamlarken, TSK, Makedonya'daki uluslararası gözlemcilere destek sağlamak maksadıyla 27 Eylül 2001'de başlayan "Amber Fox" hareketine 4 karargah personeli gönderdi. Türkiye, son olarak ABD'deki terörist saldırılara karşı başlatılan "Sürekli Özgürlük" hareketine katılarak, dünya barışına verdiği önemi bir kez daha ispatladı. Afganistan'da barışı sağlamak üzere oluşturulan Uluslararası Güvenlik Yardım Kuvveti'nde (ISAF) 276 kişilik bir birlikle yer alan TSK, Haziran ayı sonunda kuvvet komutanlığını devralmaya hazırlanırken, 6 ay süresince Kabil ve çevresinde görev

alacak askeri personel ve teçhizatın intikalleri de sağlandı. -BM ASKERİ GÖZLEM MİSYONLARI- Türk Silahlı Kuvvetleri, barış hareketlarının yanı sıra BM çerçevesinde de birçok askeri gözlem görevi yerine getirdi. Bosna-Hersek'ten Doğu Timor'a kadar 5 hassas bölgede BM adına askeri gözlem misyonunda bulunan Türkiye, Gürcistan'da AGİT, Batı Şeria'da da İsrail ve Filistin adına barışın sürdürülebilmesi için 30 personelle çalışıyor. Türkiye, BM kapsamındaki ilk gözlem görevini İran-İrak savaşın ardından Ağustos 1988-Mayıs 1991 tarihleri arasında birliklerin geri çekilme faaliyetlerini 10'ar gözlemciyle izleyerek gerçekleştirdi. Daha sonra, UNIKOM bünyesinde Irak-Kuveyt sınırı ile Abdullah Körfezi'nde görev alan TSK, 21 Mayıs 1991'den bu yana bölgede 69 personel görevlendirdi. Türkiye, Kuveyt'te halen 6 subayla gözlem görevini yerine getiriyor. Gürcistan-Abhazya arasındaki ateşkes anlaşmasının uygulanmasını kontrol etmek üzere ise UNOMIG kapsamında 15 Ekim 1994 tarihinden itibaren 69 personel görevlendiren TSK, ihlalleri BM Genel Sekreterliği'ne bildirmek üzere 5 Türk gözlemciyi bölgede bulunduruyor. Rusya Federasyonu'nun Çeçenistan'a yönelik hareketinin ardından başlayan mülteci akınını kontrol etmek üzere Gürcistan sınırında oluşturulan AGİT gözlemci misyonuna 20 Şubat 2000'de 1 gözlemciyle katılan TSK, bölgedeki askeri gözlemci sayısını 7 Nisan 2002'den itibaren 2'ye çıkardı. Türkiye, Batı Şeria'daki El-Halil şehrini İsrail kuvvetlerinin boşaltarak Filistin yönetimine devrini izlemek ve rapor etmek üzere kurulan Geçici Uluslararası Mevcudiyet'e de 1 Şubat 1997'den itibaren katılırken, bölgede halen 12 Türk personel görev yapıyor. Doğu Timor'daki askeri gözlemciler grubuna ise 1 Şubat 2000'de dahil olan Türkiye, bugüne kadar 4 subay görevlendirdiği bölgede, 2 personelle güvenlik ve istikrarın sağlanması faaliyetlerini izliyor. Türkiye, askeri gözlem görevlerinin yanı sıra askeri danışma görevlerini de yürütüyor. TSK, BM Bosna-Hersek Misyonu (UNMIBH) çerçevesinde oluşturulan askeri danışma timinde 8 Ocak 2001'ten itibaren 1 Türk subayı, Bosna-Hersek'te konuşlanan Uluslararası Polis Gücü'nde (IPTF) de 2 jandarma subayıyla görev yapıyor. (ES-SRD)

Anadolu Ajansı Haber Arşivi Kaydı

Yayın Tarihi : 2003-10-08 08:01:00

Yayın Numarası : 104968486

Bölge/Büro : Ankara

Başlık

TSK'NİN BARIŞI DESTEKLEME HAREKATLARINA KATKILARI... -İLK KEZ BM'NİN KORE SAVAŞI'NDA OLUŞTURDUĞU GÜÇ İÇİNDE GÖREV YAPAN TÜRK ASKERİ, BUNU SOMALİ, ARNAVUTLUK, BOSNA-HERSEK, KOSOVA VE SON OLARAK DA AFGANİSTAN'DA KATILDIĞI BARIŞ HAREKATLARIYLA SÜRDÜRDÜ -AFGA

Spot

İçerik

Türk Silahlı Kuvvetleri, uluslararası hareket ve gözlem görevlerine aktif şekilde katılarak, sorunlu bölgelerdeki güvenliğin ve barışın sağlanmasına katkıda bulunuyor.

Uluslararası topluma askeri açıdan entegrasyonun ilk adımını 1950-1953 yılları arasındaki Kore Savaşı sırasında Birleşmiş Milletler (BM) gücüne katılarak atan Türkiye, savaş sonrasında da NATO'ya üye olarak, uluslararası askeri ortaklık gerçekleştirdi.

Türkiye, "soğuk savaş döneminin ardından kitlesel tehditlerin yerini belirsiz tehditlere" bırakmasıyla birlikte Somali, Arnavutluk, Bosna-Hersek, Kosova ve Afganistan'da patlak veren olaylara karşı oluşturulan uluslararası barış güçlerinin içinde yer aldı.

Somali'deki gruplar arasında yaşanan düşmanlığın durdurulması ve insani yardımlar için güvenli bir ortamın sağlanması amacıyla, BM'nin 2 Ocak 1993-24 Şubat 1994 tarihleri arasında gerçekleştirdiği "Ümit Operasyonu"na 300 askerle katılan Türkiye, bir süre de barış gücünün komutanlığını yürüttü.

Daha sonra, BM Güvenlik Konseyi'nin Arnavutluk'a yapacağı yardımlarla ilgili karar doğrultusunda İtalya liderliğindeki çokuluslu güce katılan TSK, 20'si karargah personeli olmak üzere 779 askerden oluşan bir deniz piyade taburuyla, Nisan 1997'den itibaren yardım faaliyetlerinde bulundu. Tiran ve ülkenin kuzey bölgesinde görev yapan Türk birliği, Arnavutluk'taki Türk vatandaşlarının emniyetli bir şekilde tahliye edilmesinin ardından, 1 Ağustos 1997'de Türkiye'ye döndü.

Türkiye, Bosna-Hersek'teki olayların ardından da insani yardım hareketi için emniyetli bölgelerin tesisi ve korunması maksadıyla kurulan BM Koruma Kuvveti'nde (UNPROFOR) yer aldı.

TSK, 4 Ağustos 1993-31 Aralık 1995 tarihleri arasında 1400 askerden oluşan bir alayla bölgede konuşlanırken, Bosna-Hersek'te Dayton Barış Anlaşması'nın uygulamaya konulmasıyla birlikte barış gücünü de takviye etti. Türk birliği, 20 Aralık 1995'te tugay seviyesinde IFOR'a katıldı. Türk tugayı, IFOR'un görevini 20 Aralık 1996'da tamamlamasının ardından tabur seviyesine indirilerek, SFOR'a tahsis edildi.

Bosna-Hersek'teki 1 Mekanize Türk taburu, Bosna-Hersek Türk Tabur Görev Kuvveti Komutanlığı adı altında 844 personeliyle Zenica'da barışın sağlanması için görev yaparken, NATO'nun aldığı karar uyarınca bu birlikte 2003 Eylül'ünde personel ve malzeme indirimine gidildi.

Türk Deniz Kuvvetleri de Adriyatik Denizi'nde UNPROFOR ve IFOR paralelinde 13 Temmuz 1992-2 Ekim 1996 tarihleri arasında icra edilen "Sharp Guard" hareketına 2 firkateyn, akaryakıt gemileri ve mayın karşı tedbirleri gemileriyle katıldı. Bu görevde, 18 firkateynin yanı sıra 2 denizaltı, 4 akaryakıt gemisi ve yaklaşık 5 bin asker yer aldı.

Türkiye, Bosna-Hersek hava sahası üzerindeki uçuş yasağının uygulanması ve denetlenmesi amacıyla da bir F-16 filosunu 25 Nisan 1993'te bölgeye göndererek, rotasyon esasına göre 12 filo ile yaklaşık 2500 personel görevlendirdi.

-KOSOVA KRİZİ-

TSK, Kosova'da bir süre devam eden krizin silahlı çatışmaya dönüşmesi üzerine NATO'nun 24 Mart 1999 tarihinde hava hareketi başlatması nedeniyle, bu operasyona 10 adet F-16 uçağıyla destek verdi. Türk Hava Kuvvetleri, hareket süresince gece ve gündüz toplam 2 bin saatten fazla hareket uçuşu gerçekleştirdi. Harekat kapsamında, 3

adet KC-135 tanker uçağını İncirlik'te, 8 adet F-16 uçağını da Bandırma'da hazır tutan Türkiye, Adriyatik'teki bir Türk firkateyni ile mayın avlama gemisini de harekatta görevlendirdi.

Türkiye, Kosova krizine çözüm bulunması ve NATO ile Yugoslavya Federal Cumhuriyeti arasında imzalanan barış anlaşmasının uygulanması amacıyla oluşturulan yaklaşık 42 bin kişilik güce de bir mekanize piyade taburuyla katıldı. NATO'nun Balkanlarda ulaşılan politik, askeri gelişmeler çerçevesinde, Kosova'da icra ettiği barışı koruma hareketına katılan birliklerde kuvvet indirimine gitme kararı uyarınca Türkiye, geçen ay bu birliğin malzeme ve personel sayısını azalttı.

Kosova'da görevli birliklerin ikmal yollarının emniyetini sağlamak için bir birlik gönderen TSK, Arnavutluk'taki irtibat karargahının iç emniyetini sağlamak üzere de bir askeri inzibat takımını, Makedonya'daki KFOR geri karargahının emniyetini sağlamak için ise bir piyade takımını konuşlandırdı.

Türkiye; Makedonya ve Arnavutluk'a yönelik mülteci akınlarının ardından, Arnavutluk'ta görevlendirilen AFOR'a 18 Mayıs-7 Eylül 1999 tarihleri arasında bir sahra hizmet bölüğüyle katıldı.

TSK, Makedonya'daki "Zorunlu Hasat Operasyonu"na da çokuluslu tugay kapsamında görev almak üzere 27 Ağustos 2001'de bir bölük timiyle katıldı. Petrovac bölgesinde konuşlanan birlik, 6 Ekim 2001'de görevini tamamlarken, TSK, Makedonya'daki uluslararası gözlemcilere destek sağlamak maksadıyla 27 Eylül 2001'de başlayan "Amber Fox" hareketına 4 karargah personeli gönderdi.

-AFGANİSTAN-

Türkiye, son olarak ABD'deki terörist saldırılara karşı başlatılan "Sürekli Özgürlük" hareketına katılarak, dünya barışına verdiği önemi bir kez daha ispatladı.

Afganistan'da barışı sağlamak üzere oluşturulan Uluslararası

Güvenlik Yardım Kuvveti'nde (ISAF) 276 kişilik bir birlikle yer alan TSK, 20 Haziran 2002'de ISAF'ın 2. dönem kuvvet komutanlığını devraldı. Yaklaşık 1500 kişilik bir birliği Afganistan'a intikal ettiren TSK, 10 Şubat 2003'e kadar Kabil ve çevresinde görev yaptı. Eğitim, sağlık, şehir suyunun iyileştirilmesi, idari yönetimin desteklenmesi, altyapı ve tarım konularında sivil halkla beraber 175 projeye imza atan TSK, ISAF komutanlığı süresince de Kabil Hava Meydan Komutanlığı görevini yürüttü.

Afgan Milli Muhafız Taburu'na 10 hafta süreli tekamül eğitimi veren TSK, Afgan bakan ve üst düzey devlet personelinin korumasını yapacak 794 korumanın eğitimi ile 175 bin adet çeşitli mühimmatın imhasını da başarıyla gerçekleştirdi. TSK, halen ISAF bünyesinde bir bölük kadar askerle Kabil'deki uluslararası yardım kuvvetinde görev alıyor.

-BM ASKERİ GÖZLEM MİSYONLARI-

Türk Silahlı Kuvvetleri, barış hareketlerinin yanı sıra BM çerçevesinde de birçok askeri gözlem görevi yerine getirdi.

Bosna-Hersek'ten Doğu Timor'a kadar 5 hassas bölgede BM adına askeri gözlem misyonunda bulunan Türkiye, Gürcistan'da AGİT, Batı Şeria'da da İsrail ve Filistin adına barışın sürdürülebilmesi için 30 kadar personelle çalışıyor.

Türkiye, BM kapsamındaki ilk gözlem görevini İran-Irak savaşının ardından Ağustos 1988-Mayıs 1991 tarihleri arasında birliklerin geri çekilme faaliyetlerini 10'ar gözlemciyle izleyerek gerçekleştirdi. Daha sonra, UNIKOM bünyesinde Irak-Kuveyt sınırı ile Abdullah Körfezi'nde görev alan TSK, 21 Mayıs 1991'den bu yana bölgede 63 personel görevlendirdi. Türkiye, Kuveyt'te halen 6 subayla gözlem görevini yerine getiriyor.

-GÜRCİSTAN-ABHAZYA-

Gürcistan-Abhazya arasındaki ateşkes anlaşmasının uygulanmasını kontrol etmek üzere ise UNOMIG kapsamında 15 Ekim 1994 tarihinden itibaren 64 personel görevlendiren TSK, ihlalleri BM Genel Sekreterliği'ne bildirmek üzere 5 Türk gözlemciyi bölgede bulunduruyor.

Rusya Federasyonu'nun Çeçenistan'a yönelik hareketinin ardından başlayan mülteci akınına kontrol etmek üzere Gürcistan sınırında oluşturulan AGİT gözlemci misyonuna 20 Şubat 2000'de 1 gözlemciyle katılan TSK, bölgedeki askeri gözlemci sayısını 7 Nisan 2002'den itibaren 2'ye çıkardı.

-EL-HALİL-

Türkiye, Batı Şeria'daki El-Halil şehrini İsrail kuvvetlerinin boşaltarak Filistin yönetimine devrini izlemek ve rapor etmek üzere kurulan Geçici Uluslararası Mevcudiyet'e de 1 Şubat 1997'den itibaren katılırken, bölgede halen 12 Türk personel görev yapıyor.

-DOĞU TİMOR-

Doğu Timor'daki askeri gözlemciler grubuna ise 1 Şubat 2000'de dahil olan Türkiye, bugüne kadar 4 subay görevlendirdiği bölgede, 2 personelle güvenlik ve istikrarın sağlanması faaliyetlerini izliyor.

Türkiye, askeri gözlem görevlerinin yanı sıra askeri danışma görevlerini de yürütüyor. TSK, BM Bosna-Hersek Misyonu (UNMIBH) çerçevesinde oluşturulan askeri danışma timinde, 8 Ocak 2001'ten itibaren 1 Türk subayı, Bosna-Hersek'te konuşlanan Uluslararası Polis Gücü'nde (IPTF) de 2 jandarma subayıyla görev yapıyor.

(ES-SRD)

Anadolu Ajansı Haber Arşivi Kaydı

Yayın Tarihi : 2006-08-22 09:24:00

Yayın Numarası : 102607853

Bölge/Büro : Erzurum

Başlık

MEHMETÇİĞİN ULUSLARARASI GÖREVLERİ... -ULUSLARARASI BARIŞIN SAĞLANMASI AMACIYLA, 63 BİN 686 TÜRK ASKERİ, BUGÜNE KADAR 13 KEZ YURT DIŞINDA GÖREV YAPTI

Spot

İçerik

Uluslararası barışın sağlanması amacıyla, BM VE NATO kararlarıyla, 63 bin 686 Türk askerinin, bugüne kadar 13 kez yurt dışında

görev yaptığı bildirildi. Halen Kabil, Bosna-Hersek, Kosova, Letonya'da 1045 asker görev yapıyor.

AA muhabirinin derlediği bilgilere göre, NATO ve BM'nin kararları doğrultusunda Türkiye, TBMM'dan çıkan yasalarla birçok ülkeye asker gönderdi.

Dünya barışının korunmasına yönelik BM barışı koruma faaliyetlerine Türkiye'nin katkısı, 1950 yılında Kore Savaşı ile başladı. Daha sonra Somali, Bosna Hersek, Adriyatik Denizi, Arnavutluk, İran-Irak, Kuveyt, Doğu Timor, Gürcistan ve Afganistan'da görev aldı.

Verilen görevleri başarıyla yerine getiren Türk askerleri, halen Kabil, Bosna Hersek, Kosova ve Letonya'da görev yapıyor.

-TÜRK ASKERİNİN ALDIĞI GÖREVLER-

-Tugay seviyesindeki bir birlikle Kore Savaşı'na katılan TSK, 1950 yılında başladığı görevini 1953'de başarıyla tamamladı. Kore'de, BM'nin kararı uyarınca TBMM'nin aldığı karara dayanarak, dönüşümlü olarak toplam 52 bin Türk askeri görev aldı.

-Somali'de, 1993-1994 yıllarında düşmanlıkların durdurulması ve insani yardım hareketi için güvenli bir ortam sağlanması amacıyla Ümit Operasyonu adı altında icra edilen insani yardım ve barışı koruma hareketinde, 1 mekanize bölük (300 asker) görev aldı.

-Bosna-Hersek'te, United National Profor (UNPROFOR) Harekatına görev kuvveti olarak 1464 kişi, 18 uçak, Ağustos 1993'ten Aralık 1995'e kadar görev yaptı. Daha sonra NATO hareketi olarak 1995'ten Aralık 2004'e kadar bir tugay görev yaptı.

-Mehmetçik, eski Yugoslavya hava sahasının kontrolü için tesis edilen "Deny Flight" hareketine ise İtalya'da konuşlandırıldığı bir F-16 filosuyla katıldı.

-Adriyatik Denizi'nde düzenlenen SHARPGUAR hareketine (NATO hareketi) Temmuz 1992'den Ekim 1996'ya kadar Türkiye'den 18 firkateyn, muharip gemi, 2 denizaltı, 4 akaryakıt gemisi ve yaklaşık 5 bin personel katıldı.

-Arnavutluk'ta yaşanan olaylar üzerine, bu ülkeye yapılacak insani yardımların dağıtılması amacıyla başlatılan ALBA Harekatı, Nisan 1997'den Ağustos 1997'ye kadar devam etti. Harekate, Türkiye'den, 779 kişiden oluşan 1 deniz piyade tabur kuvveti katıldı.

-İran-İrak Harekatında, dönemler halinde 10'ar askerî personel, BM hareketine katıldı.

-Kuveyt'te Irak'ın saldırısından sonra, BM Harekatı olarak, dönemler halinde 75 Türk askeri görev yaptı.

-Doğu Timor'da, Şubat 2000'den Mayıs 2004'e kadar dönemler halinde 8 subay görev yaptı.

-Gürcistan'da, AGİT Harekatı olarak, Şubat 2000'den Aralık 2004'e kadar 10 subay görev aldı.

-Afganistan'da, Uluslararası Güvenlik ve Yardım Harekatı olarak 2002'den 2005'e kadar 3 bin 350 asker görev yaptı.

-Son olarak AB tarafından Kongo Demokratik Cumhuriyetinde 30 Temmuz 2006'da yapılan seçimlerde, bölgedeki BM Çokuluslu Barış Gücü'ne destek vermek amacıyla 15 askeri personel görev aldı.

-Makedonya'daki silahlı militanları silahsızlandırmak için NATO'nun Ağustos 2001'de başlatılan Essential Harvest harekatı için oluşturulan çokuluslu tugaya, Türkiye, bir bölük timi ile Ağustos ve Ekim 2001 tarihleri arasında katıldı.

-DEVAM EDEN GÖREVLER-

Halen 4 Mayıs 2006'dan beri, Kabil Çokuluslu Tugayı SEEBRIG de dahil olmak üzere Kabil'de 260 Türk askeri görev yapıyor.

Önce BM harekatı olarak başlayan ve daha sonra AB harekatı olarak Bosna Hersek'te devam eden ALTHEA harekatında 300 kişi bulunuyor.

Kosova'da, NATO-Sofa Anlaşması gereğince 400 kişi görev yapıyor.

Letonya'da ise 4 F-16 uçağı, 85 personeliyle görev yapıyor.

-KATRINA KASIRGASI, PAKİSTAN DEPREMİ-

Mehmetçik, askeri görevlerinin yanı sıra dünyada yaşanan doğal afetler sonrasında da uluslararası operasyonlarda görev alıyor.

Katrina Kasırgası sonrası NATO'nun insani yardım amaçlı ABD'ye desteğı kapsamında 30 Eylül-8 Ekim 2005 tarihleri arasında, bir C-130 uçağı görevlendirildi

Pakistan'da yaşanan 8 Ekim 2005 depreminin ardından bölgeye gönderilen yardım malzemeleri, Türk Hava Kuvvetlerine ait kargo uçaklarıyla bölgeye aktarıldı.

Aynı zamanda iki hava üssü, İleri Lojistik Merkezi olarak, iki C-130 Kargo uçağı NATO'nun hava köprüsü için ve gerektiğinde kullanılmak üzere bir firkateyn, NATO deniz köprüsü için tahsis edildi.

(EHK-SA-FUN)

Anadolu Ajansı Haber Arşivi Kaydı

Yayın Tarihi : 2006-09-05 17:17:00

Yayın Numarası : 102584434

Bölge/Büro : Ankara

Başlık

TSK'NIN ULUSLARARASI GÖREVLERİ -İLK KEZ 1950 YILINDA BM'NİN KORE SAVAŞI'NDA OLUŞTURDUĞU GÜÇ İÇİNDE GÖREV YAPAN TÜRK ASKERİ, SOMALİ, ARNAVUTLUK, BOSNA-HERSEK, KOSOVA VE AFGANİSTAN'DA KATILDIĞI BARIŞ HAREKATLARININ ARDINDAN ŞİMDİ DE LÜBNAN'DAKİ BM GEÇİCİ GÖ

Spot

İçerik

Eşref Fahri - BM Geçici Görev Gücü bünyesinde Lübnan'da faaliyette bulunacak olan Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK), 1950'den

bugüne kadar yer aldığı uluslararası hareket ve gözlem görevlerinde sorunlu bölgelerde güvenlik ve barışın sağlanmasına büyük katkılarda bulundu.

Halen Afganistan'daki Kabil Bölge Komutanlığı'na 900 personelle destek veren TSK, Bosna-Hersek'te devam eden ALTHEA hareketinde 300, Kosova'da da 400 personelle görev yapıyor.

TSK, Kongo Demokratik Cumhuriyeti'ndeki seçimler nedeniyle yapılan barışı destekleme hareketine da bir C-130 Askeri Nakliye Uçağı ile 17 askeri personelle katkı sağlıyor. Bu kapsamda, hareketin sevk ve idaresinden sorumlu Almanya ve

Gabon'daki karargahlarda da birer subay görev yaparken, Gürcistan, El Halil ve Sudan'daki askeri gözlem misyonlarında ise 11 TSK personeli görev alıyor.

-İLK KATKI 15 BİN ASKERLE-

Türkiye, uluslararası topluma askeri açıdan entegrasyonun ilk adımlarını 1950-1953 yılları arasındaki Kore Savaşı sırasında Birleşmiş Milletler (BM) gücüne dönüşümlü olarak yaklaşık 15 bin askerle katkı vererek attı. Daha sonra "Soğuk Savaş döneminin ardından kitlesel tehditlerin yerini belirsiz tehditlere" bırakmasıyla birlikte Somali, Arnavutluk, Bosna-Hersek, Kosova ve Afganistan'da patlak veren olaylara karşı oluşturulan uluslararası barış güçlerinin içinde Türk askeri de yer aldı.

Somali'deki gruplar arasında yaşanan düşmanlığın durdurulması ve insani yardımlar için güvenli bir ortamın sağlanması amacıyla, BM'nin 2 Ocak 1993-24 Şubat 1994 tarihleri arasında gerçekleştirdiği "Ümit Operasyonu"na 300 askerle katılan Türkiye, bir süre de barış gücünün komutanlığını yürüttü.

Daha sonra, BM Güvenlik Konseyi'nin Arnavutluk'a yapacağı yardımlarla ilgili karar doğrultusunda İtalya liderliğindeki çokuluslu güce katılan TSK, 20'si karargah personeli olmak üzere 779 askerden oluşan bir deniz piyade taburuyla, Nisan 1997'den itibaren yardım faaliyetlerinde bulundu. Tiran ve ülkenin kuzey bölgesinde görev yapan Türk birliği, Arnavutluk'taki Türk vatandaşlarının emniyetli bir şekilde tahliye edilmesinin ardından, 1 Ağustos 1997'de Türkiye'ye döndü.

-BOSNA-HERSEK-

Türkiye, Bosna-Hersek'teki olayların ardından da insani yardım hareketi için emniyetli bölgelerin tesisi ve korunması amacıyla kurulan BM Koruma Kuvveti'nde (UNPROFOR) yer aldı.

TSK, 4 Ağustos 1993-31 Aralık 1995 tarihleri arasında 1400 askerden oluşan bir alayla bölgede konuşlanırken, Bosna-Hersek'te Dayton Barış Anlaşması'nın

uygulamaya konulmasıyla birlikte barış gücünü de takviye etti. Türk birliği, 20 Aralık 1995'te tugay seviyesinde IFOR'a katıldı. Türk tugayı, IFOR'un görevini 20 Aralık 1996'da tamamlamasının ardından tabur seviyesine indirilerek, SFOR'a tahsis edildi.

Bosna-Hersek'teki 1 Mekanize Türk taburu, Bosna-Hersek Türk Tabur Görev Kuvveti Komutanlığı adı altında 844 personeliyle Zenica'da barışın sağlanması için görev yaparken, NATO'nun aldığı karar uyarınca bu birlikte 2003 Eylülünde personel ve malzeme indirimine gidildi.

AB liderliğinde 2 Aralık 2004 tarihinden beri icra edilen ALTHEA Harekatına TSK, toplam 356 personelden oluşan personel ile katkı sağlamaya devam ediyor. Türk Birliği, Zenica'da konuşlanırken, ayrıca 50 jandarma personeli EUFOR Polis Gücünde, 10 personel de AB Polis Gücü misyonunda görev yapıyor.

Türk Deniz Kuvvetleri ise Adriyatik Denizi'nde UNPROFOR ve IFOR paralelinde 13 Temmuz 1992-2 Ekim 1996 tarihleri arasında icra edilen "Sharp Guard" harekatına 2 firkateyn, akaryakıt gemileri ve mayın karşı tedbirleri gemileriyle katıldı. Bu görevde, 18 firkateynin yanı sıra 2 denizaltı, 4 akaryakıt gemisi ve yaklaşık 5 bin asker yer aldı.

Bosna-Hersek hava sahası üzerindeki uçuş yasağının uygulanması ve denetlenmesi amacıyla da bir F-16 filosu 25 Nisan 1993'te bölgeye gönderilirken, rotasyon esasına göre 12 filo ile yaklaşık 2500 personel görevlendirildi.

Türkiye, AB'nin yaptığı ilk büyük çaplı hareket özelliğini taşıyan Bosna-Hersek'te 34 ülke arasında en çok katkı sağlayan 5. ülke konumunda bulunuyor.

TSK, Bosna-Hersek savunma kurumlarının yeniden yapılandırılması ile irtibat ve gözlem faaliyetlerine de personel katkısı veriyor.

-KOSOVA KRİZİ-

Türk Silahlı Kuvvetleri, Kosova'da bir süre devam eden krizin silahlı çatışmaya dönüşmesi üzerine NATO'nun 24 Mart 1999 tarihinde hava hareketi başlatması nedeniyle, bu operasyona 10 adet F-16 uçağıyla destek verdi.

Türk Hava Kuvvetleri, hareket süresince gece ve gündüz toplam 2 bin saatten fazla hareket uçuşu gerçekleştirdi. Harekat kapsamında, 3 adet KC-135 tanker uçağını İncirlik'te, 8 adet F-16 uçağını da Bandırma'da hazır tutan Türkiye, Adriyatik'teki bir Türk firkateyni ile mayın avlama gemisini de harekatta görevlendirdi.

Türkiye, Kosova krizine çözüm bulunması ve NATO ile Yugoslavya Federal Cumhuriyeti arasında imzalanan barış anlaşmasının uygulanması amacıyla oluşturulan yaklaşık 42 bin kişilik güce de bir mekanize piyade taburuyla katıldı. NATO'nun Balkanlar'da ulaşılan politik, askeri gelişmeler çerçevesinde, Kosova'da icra ettiği barışı koruma hareketına katılan birliklerde kuvvet indirimine gitme kararı uyarınca Türkiye, bu birliğin malzeme ve personel sayısını azalttı.

Kosova'da görevli birliklerin ikmal yollarının emniyetini sağlamak için bir birlik gönderen TSK, Arnavutluk'taki irtibat karargahının iç emniyetini sağlamak üzere de bir askeri inzibat takımını, Makedonya'daki KFOR geri karargahının emniyetini sağlamak için ise bir piyade takımını konuşlandırdı.

Türkiye; Makedonya ve Arnavutluk'a yönelik mülteci akınlarının ardından, Arnavutluk'ta görevlendirilen AFOR'a 18 Mayıs-7 Eylül 1999 tarihleri arasında bir sahra hizmet bölüğüyle katıldı.

KFOR kapsamında, halen 36 ülkenin katılımı ile 16 bin 500 kişiden oluşan çok uluslu güç, beş sektör halinde görevini sürdürüyor. Prizren'de konuşlu Kosova Türk Tabur Görev Kuvveti, Almanya, Türkiye ve Avusturya tarafından oluşturulan Çok Uluslu Güney Görev Kuvveti sektöründe görevine devam ediyor.

-MAKEDONYA-

TSK, Makedonya'daki "Zorunlu Hasat Operasyonu"na da çokuluslu tugay kapsamında görev almak üzere 27 Ağustos 2001'de bir bölük timiyle katıldı. Petrovac bölgesinde konuşlanan birlik, 6 Ekim 2001'de görevini tamamlarken, TSK, Makedonya'daki uluslararası gözlemcilere destek sağlamak maksadıyla 27 Eylül 2001'de başlayan "Amber Fox" hareketına, bir mekanize piyade takımı ile 4

karargah personeli gönderdi.

Türkiye, ardından başlayan ve 31 Mart 2003 tarihine kadar devam eden "Allied Harmony-Müttefik Uyumu" hareketinde ise sadece karargahta görevli 3 personel ile yer alındı.

NATO'nun Müttefik Uyumu Harekatı'nı 31 Mart 2003 tarihinden itibaren Avrupa Birliği devralırken, Türkiye, AB tarafından 15 Aralık 2003 tarihine kadar icra edilen "Concordia" hareketine; 2 Subay, 2 Astsubay ve 4 erden oluşan iki Hafif İrtibat Timi, ayrıca AB Karargahı'na 2 Subay ve NATO Üsküp Karargahına da 1 Subay ile katkı sağladı. Türkiye, 15 Aralık 2003 tarihinde AB tarafından Makedonya'da oluşturulan PROXIMA Polis gücünde dört Jandarma personeli ve NATO Üsküp Karargahında bir subay görevlendirdi. PROXIMA Polis Misyonu 15 Aralık 2005'te sona ererken, bu tarihten itibaren EUPAT adıyla altı ay sürecek bir Polis Danışma Timi göreve başladı. Türkiye, bu misyona katılmadı.

-AFGANİSTAN-

Türkiye, ABD'deki terörist saldırılara karşı başlatılan "Sürekli Özgürlük" hareketine de katılarak, dünya barışına verdiği önemi bir kez daha gösterdi.

Afganistan'da barışı sağlamak üzere oluşturulan Uluslararası Güvenlik Yardım Kuvveti'nde (ISAF-UGYK) 276 kişilik birlikle yer alan TSK, 20 Haziran 2002'de ISAF'ın 2. dönem kuvvet komutanlığını devraldı. Yaklaşık 1300 kişilik birliği Afganistan'a intikal ettiren TSK, 10 Şubat 2003'e kadar Kabil ve çevresinde görev yaptı. Eğitim, sağlık, şehir suyunun iyileştirilmesi, idari yönetimin desteklenmesi, altyapı ve tarım konularında sivil halkla beraber yüzlerce projeye imza atan TSK, ISAF komutanlığı süresince de Kabil Hava Meydan Komutanlığı görevini yürüttü.

Afgan Milli Muhafız Taburu'na 10 hafta süreli tekamül eğitimi veren TSK, Afgan bakan ve üst düzey devlet personelinin korumasını yapacak 794 korumanın eğitimi ile 175 bin adet çeşitli mühimmatın imhasını da başarıyla gerçekleştirdi. TSK, daha sonra ISAF bünyesinde bir bölük kadar askerle Kabil'deki uluslararası yardım kuvvetine destek vermeye devam etti. Kabil'de Şubat 2005'e kadar 300

personel görevlendiren TSK, 13 Şubat-04 Ağustos 2005 döneminde UGYK'nın ikinci kez liderliğini aldı. Bu kapsamda; NATO kolordusu olan 3. Kolordu Komutanlığı UGYK-VII Harekatının sevk ve idaresini üstlendi. 28. Mekanize Piyade Tugay Komutanlığı, Kabil Çokuluslu Tugayı olarak bu dönemde görev yaparken, TSK, aynı dönemde Kabil Uluslararası Havaalanı'nın işletilmesine de öncülük etti. Birlik katkısı tabur seviyesine çıkarılırken, personel katkısı da yaklaşık 1450 kişi oldu.

Komutanın devrinin ardından yaklaşık 260 personelden oluşan bir piyade bölük timi ve destek unsurlarıyla görevini sürdüren TSK, NATO'nun Kabil Bölge Komutanlığı'nı oluşturmasının ardından 6 Ağustos 2006 itibariyle personel sayısını 900'e çıkardı.

-SUDAN VE KONGO GÖREVLERİ-

TSK, NATO tarafından sağlanan lojistik desteğin bir bölümü olarak Afrika Birliği'nin Darfur/Sudan'daki Barış Koruma misyonuna da bir C-130 uçağı ile katkı sağladı.

TBMM'nin 27 Haziran 2006 tarihinde aldığı 876 numaralı karar gereğince, Avrupa Birliği (AB) tarafından Kongo Demokratik Cumhuriyeti'ndeki seçimler nedeniyle, 30 Temmuz-30 Kasım 2006 tarihlerinde icra edilen barışı destekleme harekatı için de bir C-130 Askeri Nakliye Uçağı ile 17 askeri personel görevlendirildi.

Bu kapsamda, harekatın sevk ve idaresinden sorumlu Almanya ve Gabon'daki karargahlarda birer subaya görev verildi.

-BALTİK ÜLKELERİNİN "HAVA POLİSLİĞİ"-

Türkiye, NATO Konseyi kararı çerçevesinde de 1 Nisan-31 Temmuz 2006 tarihleri arasında Baltık ülkelerinin hava sahalarında yapılmaya başlanan "hava polisliği" görevine katıldı.

Bu kapsamda 4 adet F-16 uçağı yaklaşık 80 personeliyle Letonya, Litvanya ve

Estonya'nın hava polisliğinde görev aldı.

TSK, ABD'de 2005 yılında Katrina Kasırgasının yarattığı tahribatın ardından NATO İnsani Yardım Harekatı kapsamında 30 Eylül-8 Ekim 2005 tarihleri arasında bir C-130 uçağını görevlendirdi.

Pakistan'daki 8 Ekim 2005 depremini takiben Türkiye, biri askeri olmak üzere kurtarma ekipleri gönderirken, Pakistan halkı tarafından acilen ihtiyaç duyulan malzemeleri de sevk etti. Bu malzemeler, Türk Hava Kuvvetlerine ait C-130 Kargo uçaklarının 19 sortisiyle bölgeye aktarıldı. Türkiye, aynı zamanda iki hava üssünü İleri Lojistik Merkezi olarak, iki C-130 Kargo uçağını NATO'nun hava köprüsü için, gerektiğinde kullanılmak üzere ise bir firkateynini de NATO deniz köprüsü için görevlendirdi. 1341 tonluk bağış NATO uçaklarının bu üslerden yaptığı 126 sortiyle Pakistan'a iletili. Türk C-130 uçakları bu operasyon boyunca 15 sortide bulundu. Bu bağlamda, Birleşmiş Milletler bağışları İskenderun Birleşmiş Milletler depolarından İncirlik Hava Üssüne ücretsiz olarak taşındı.

-ASKERİ GÖZLEM MİSYONLARI-

TSK, barış hareketlerinin yanı sıra BM çerçevesinde de birçok askeri gözlem görevi yerine getirdi.

Bosna-Hersek'ten Doğu Timor'a kadar 6 hassas bölgede BM adına askeri gözlem misyonunda bulunan Türkiye, halen Gürcistan'da AGİT, Batı Şeria'da İsrail ve Filistin adına barışın sürdürülebilmesi ve Sudan'daki BM görevinde yer alıyor. Gürcistan, El Halil ve Sudan'da halen 11 personel görev yapıyor.

Türkiye, BM kapsamındaki ilk gözlem görevini, İran-İrak savaşının ardından Ağustos 1988-Mayıs 1991 tarihleri arasında birliklerin geri çekilme faaliyetlerini 10'ar gözlemciyle izleyerek gerçekleştirdi.

Daha sonra, UNIKOM bünyesinde Irak-Kuveyt sınırı ile Abdullah Körfezi'nde görev alan TSK, 21 Mayıs 1991'den bu yana bölgede 100'e yakın personel görevlendirdi. Türkiye, Mart 2003'te başlayan Irak harekatı nedeniyle misyonun BM tarafından askıya alınması nedeniyle 6 personelini 18 Mart 2003 tarihinde bölgeden çekti.

TSK, BM Bosna Hersek Misyonu'nun da (UNMIBH) askeri danışmanlar timine Ocak 2001-Ocak 2002 arasında 1 Türk subayı ile katkı sağladı.

-GÜRCİSTAN-ABHAZYA-

Gürcistan-Abhazya arasındaki ateşkes anlaşmasının uygulanmasını kontrol etmek üzere ise UNOMIG kapsamında 15 Ekim 1994 tarihinden itibaren 100'e yakın personel görevlendiren TSK, ihlalleri BM Genel Sekreterliği'ne bildirmek üzere 5 Türk gözlemciyi bölgede bulunduruyor.

Rusya Federasyonu'nun Çeçenistan'a yönelik hareketinin ardından başlayan mülteci akınını kontrol etmek üzere Gürcistan sınırında oluşturulan AGİT gözlemci misyonuna 20 Şubat 2000'de 1 gözlemciyle katılan TSK, bölgedeki askeri gözlemci sayısını 7 Nisan 2002'den itibaren 2'ye çıkardı. Rusya Federasyonu'nun Çeçenistan'a yönelik hareketinden kaynaklanan mülteci akını nedeniyle Gürcistan-Çeçenistan sınırında oluşturulan AGİT Gözlem Misyonunda Şubat 2000-Aralık 2004 arasında toplam 10 TSK personeli görev yaptı.

-EL-HALİL-

Türkiye, Batı Şeria'daki El-Halil şehrini İsrail kuvvetlerinin boşaltarak Filistin yönetimine devrini izlemek ve rapor etmek üzere kurulan Geçici Uluslararası Mevcudiyet'e de 1 Şubat 1997'den itibaren katıldı.

Misyonda normal olarak Türkiye'den 5 subay ve 1 Dışişleri Bakanlığı temsilcisinden oluşan toplam 6 personel görev yaparken, 8 Şubat 2006 tarihinde TIPH tesislerine Filistinliler tarafından yapılan saldırı sonucunda, misyon azaltılarak, Türk personel sayısı 3'e düşürüldü.

TIPH'da Türkiye'nin yanı sıra Norveç, İtalya, Danimarka, İsveç ve İsviçre de katkıda bulunuyor.

-DOĞU TİMOR-

Doğu Timor'daki askeri gözlemciler grubuna ise 1 Şubat 2000'de dahil olan Türkiye, bugüne kadar 8 subay görevlendirdi. Mayıs 2002 tarihinde Doğu Timor'un bağımsızlığını kazanması ile misyon UNMISET adını alırken, Mayıs 2004'te misyonun yapılanmasındaki değişiklik kapsamında TSK'nın bu misyondaki varlığı sona erdi.

TSK, Kosova'daki AGİT Denetim Misyonu'na (OSCE KVM) Mayıs-Eylül 1999 tarihlerinde 3 personelle destek verdi.

-SUDAN-

Türk askeri, BM Güvenlik Konseyinin 24 Mart 2005 tarihli kararı uyarınca oluşturulan BM Sudan Misyonu'nda (UNMIS) da görev alıyor. Misyonun Hartum'daki Ana Karargahında ve Juba'daki İleri Üssünde Nisan 2005'den itibaren 6 aylık süreler ile 3 personel görevlendiriliyor.

(ES-SÇ)